

OB PRAZNIKU OBČINE

Urbanizem

Na področju urbanizma so opazni pozitivni premiki v smeri usmerjanja gradnje v načrtovanju cone, kar pomeni manj nedovoljenih gradenj.

V obdobju oktober 1983 — oktober 1984 so bila opravljena naslednja dela:

v teku je intenzivno delo pri pripravi dolgoročnega načrta občine Grosuplje in pripravi srednjeročnih načrtov za obdobje 1986-1990. Usklajujejo se uporabe kompletne površine občine Grosuplje. Priprave za realizacijo so v teku.

Izdelava in sprejem zazidalnega načrta Dvori v predelu med Ljubljansko cesto in Grosupeljske. Gre za celovit pristop k vsemu severovzhodnemu delu naselja Grosuplje s nakazano shemo povezav z ostalimi deli naselja Grosuplje.

V teku je izdelava zazidalnega načrta za področje OZD Sinoles Ivančna gorica in Avtoprevoz Ivančna gorica s ciljem doseči dolgoročni rešitev za obe navedeni OZD.

Sprejem zazidalnega načrta Obrtna cona v Rožni dolini v naselju Grosuplje.

Blagovna menjava s tujino

Na področju blagovne menjave s tujino (podatki za prvo polletje 1984; vir: carinske deklaracije) so v letošnjem letu doseženi slabi rezultati — tako na konvertibilnem kot tudi na klirinškem področju — saj je izvoz blaga in storitev manjši kot v prvem polletju 1983 za 5%, na konvertibilnem trgu za 3%. V SR Sloveniji je izvoz blaga na konvertibilnem področju porasel za 12% v ljubljanski regiji pa za 15%. Med večjimi izvozniki so na konvertibilnem trgu vrednost izvoza največ povečali v DO Stolarina Dobropolje (45%), TOZD Motvoz in Platno (26%) in TOZD Specialne baterije Šentvid (74%). Pokritost uvoza z izvozom se je na konvertibilnem področju znižala od 180 na 148.

Gospodarstvo občine Grosuplje je v I. polletju 1984 usvarilo za 55% več celotnega prihodka kot v enakem obdobju lani. delež prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnem prihodu se je zvišal od 8,4% na 9,3%, medtem ko znaša v republiki 10,9%. Na povečanje deleža v precejšnji meri vpliva sprememba tečaja dinarja.

Kmetijstvo

V zadnjih nekaj letih je bilo tudi na področju kmetijstva veliko storjenega, posebno po letu 1981, odkar je ustanovljena samoupravna interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva; tako je bilo iz tega sklada v letu 1983 izplačano kmetijskim organizacijam za intervencije v primarno proizvodnjo 19.761.000 din. V letu 1984 pa bo ta znesek znatno večji in sicer 32.062.000 din. Ta stimulacija je vplivala, da bo v letošnjem letu tržna proizvodnja večja od lanske in sicer: pri proizvodnji govejega mesa za 177 ton. Proizvodnja svinjskega mesa bo v letošnjem letu večja za 620 ton od lanske. Od proizvodnje mleka pa bo večja za 320 tisoč litrov.

Ravno tako je zabeležiti rast poljedelske proizvodnje, posebno pri pridelovanju družbeno organizirane proizvodnje pšenice. Kljub letošnjim neugodnim vremenskim pogojem bomo odkupili cca 800 ton tržne proizvodnje. Posebno vzpodbudno je, da se je povečala proizvodnja silažne koruze in bolj intenzivno izkoriščanje travnatoga sveta, kar vse to vpliva na cenejšo živinorejsko proizvodnjo, temu je tudi pripomoglo delovanje kmetijske zemljiške skupnosti, ki je organizirala izvedbo izboljšanja zemljišč z agromelioracijami ter izvedbo izboljšanja zemljišč z hidromelioracijami in komosacijami.

V letu 1983 smo izvedli melioracije na površini 130 ha. Z agromelioracijami pa se je usposobilo 80 ha zemljišč. V letu 1984 je bilo usposobljenih odnosno izboljšanih še nadaljnjih 80 ha zemljišč. Nadalje je končana komosacija v dobropoljski dolini na skupni površini 87 ha, ravno tako je v letošnjem letu končana hidromelioracija na Boštanjem polju na 150 ha.

Naloga Kmetijsko zemljiške skupnosti in pristojnih inšpekcijskih služb v letošnjem letu pa je predvsem usmerjena na boljši obdelavi kmetijskih zemljišč.

Na osnovi zakona o varstvu kmetijskih zemljišč smo iz zazidalnih območij izločili cca 250 ha zemljišč, katere smo opredelili za trajno kmetijsko proizvodnjo.

Vodooskrba

V sodelovanju z MDB na območju Suhe krajine je bila v letošnjem letu pričetna izgradnja vodovoda za naselja Luč, Plešivce, Lobačka v dolžini 2,6 km in v vrednosti 7.750.564,00 din (od tega MDB — 2.091.778,00 din);

Končana je gradnja vodovodnega zajetja v Žalni v skupni vrednosti 3.071.022,50 din (vrednost del v letošnjem letu je 1.424.612,50 din);

zgrajeno je bilo drenažno zajetje za vodovod Metnaj v vrednosti 2.000.000,00 din;

opravljene so bile hidrološke raziskave vodnih virov na območju Stiškega potoka, pravkar pa potekajo raziskave vodnih virov na območju Dobropolja.

Izdelan je predlog varovalnih pasov vodnih virov v občini Grosuplje.

Kanalizacija in ČN

V teku je gradnja kanala »S« v Ivančni gorici od avtoceste do TOZD Prašičereja v dolžini 550 m in v vrednosti 20.506.303,50 din. Sredstva za to investicijo so zagotovili: OVS Ljubljana Sava v obliki dotacije v višini 4.120.000,00 din, Komunalna skupnost v višini 10.332.898,35 din, razliko pa OZD s področja Ivančne gorice;

pridobili smo tehnično dokumentacijo za gradnjo kanalizacije s čistilno napravo za naselje Šmarje-Sap.

Cestna dejavnost

V okviru srednjeročnega programa modernizacije lokalnih cest v občini Grosuplje smo v letošnjem letu skupaj s krajevno skupnostjo Dobropolje, OZD s področja Dobropolja in Cestnim podjetjem Ljubljana zaključili finančno konstrukcijo za modernizacijo ceste Videm — Kompolje v dolžini 2,6 km, širini 5 m in v vrednosti 30 milijonov din. Pravkar potekajo dela v zvezi s splošnim ustrojem ceste.

Istočasno smo za potrebe obvoza razširili in uredili lokalno cesto skozi naselje Podgora v makadamski izvedbi.

V sodelovanju z občino Ljubljana-Moste-Polje smo v letošnjem letu uredili prvo etapo povezave Kožljevec — Mali vrh v dolžini 1 km. Pri delih je sodelovala MDB občine Ljubljana-Moste-Polje in pripadniki JLA. V okviru finančnih možnosti bomo z deli nadaljevali v naslednjih letih.

S sredstvi krajevnih skupnosti Grosuplje smo uredili pločnike ob Taborski cesti, pravkar pa poteka izgradnja pločnikov ob delu Ljubljanske ceste.

Komunalna skupnost je s svojimi sredstvi pomagala pri asfaltiranju cest v naseljih: Krška vas in Podbukovje v Krajevni skupnosti Krka, pri asfaltiranju cest v krajevni skupnosti Stična ter Spodnja Slivnica in pri izgradnji mostu Trebnja gorica.

V okviru ZMDA Suha krajina 1984 smo sofinancirali dela na cestni povezavi Ilova gora — Ravni dol.

V letošnjem letu bomo položili zaporne plasti na Hribskih poteh v naselju Grosuplje.

Vzdrževanje lokalnih cest je postalo v letu 1984 izredno pereče zaradi pomanjkanja sredstev na območju celotne SR Slovenije.

Stanovanjska gradnja

V letu 1984 je Samoupravna stanovanjska skupnost občine Grosuplje, kot investitor, pričela z izgradnjo (družbeno usmerjena stanovanjska gradnja) soseske »Ob Grosupeljski«. Celotna soseska bo imela 230 stanovanj. Sedaj je v izgradnji prva faza, 5 blokov z 68 stanovanji, ki bodo vseljiva 1. 8. 1985. Stanovanjska skupnost je dosedaj vložila v to izgradnjo 66.021.105,50 din. Izgradnja celotne soseske bo predvidoma končana v letu 1990.

Stanovanjska skupnost je v letošnjem letu dodelila stanovanjska posojila za nakup, gradnjo in prenovu stanovanj:

— 5 OZD oziroma DO	v znesku	15.620.000,00
— 100 delavcem v DO in DS	v znesku	12.000.000,00
— 6 delavcem pri zasebnikih	v znesku	1.200.000,00
— 18 borcem NOV	v znesku	1.200.000,00
	skupaj	30.320.000,00

Oddajanje in urejanje stavbnih zemljišč

Že v mesecu decembru 1983 smo pričeli z izgradnjo cestnega in kanalizacijskega omrežja v zazidalnem predelu P — 2 Šmarje-Sap v vrednosti približno 20 milijonov din.

V zazidalnem načrtu G — 3 Višnja gora bomo v letošnjem letu zgradili del cestnega omrežja, del pa bodo zgradili investitorji sami.

V zazidalnem predelu Jerova vas smo nadaljevali z urejanjem stavbnih zemljišč v višini 880.000,00 din.

Komunalna skupnost občine Grosuplje — Samoupravna enota za upravljanje s stavbnim zemljiščem je na območju občine Grosuplje oddala 25 stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanjskih hiš. Od teh je bilo 16 v zazidalnih predelih, kjer je gradnja stanovanjskih hiš že potekala in sicer na območju zazidalnega načrta Šmarje-Sap P — 2, Grosuplje, Ivančna gorica — Studenec in Stična — Vir. 9 zemljišč je bilo oddanih na območju zazidalnega načrta Višnja gora G — 3, Baronov grad, kjer je predvidena gradnja 36 individualnih stanovanjskih hiš. 18 bivših lastnikov je uveljavljalo prednostno pravico do gradnje tako, da je sedaj na razpolago še 9 zemljišč.

Zdravstveno varstvo

Zdravje prebivalstva in družbeni razvoj sta tesno povezana, saj je zdravje pomemben element kakovosti proizvodnih sil. Tako je zdravstveno varstvo poleg vzgoje in izobraževanja najpomembnejša družbena dejavnost. Občinska zdravstvena skupnost Grosuplje ima 20.465 uporabnikov (stanje 30. 6. 1984). V TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Grosuplje je zaposlenih 15 zdravnikov, 12 zobozdravnikov in 61 ostalih zdravstvenih delavcev. Tako pride v osnovni zdravstveni dejavnosti v občini 5,8 zdravnik na 10.000 prebivalcev, 1 zobozdravnik na 2.155 prebivalcev in 1 medicinska sestra oziroma drug zdravstveni delavec na 424 prebivalcev.

Zdravstveno varstvo v občini Grosuplje nudi Zdravstveni dom Ljubljana, TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Grosuplje, ki opravlja osnovno zdravstveno dejavnost in v okviru te nekatere specialistične dejavnosti. Bolnišnično in specialistično zdravstveno varstvo pa nudi zlasti Univerzitetni klinični center Ljubljana.

Za financiranje celovitega zdravstvenega varstva v občini je v letu 1984 namenjenega okrog 4,4% — 4,5% družbenega proizvoda občine. Po podatkih za prvo polletje 1984 gre največji del sredstev zdravstvene skupnosti za financiranje zdravstvenih storitev (91,2%) in za nadomestila osebnih dohodkov in povračila (3,4%), ostalo pa gre za združevanje sredstev, investicije in druge stroške. Med odhodki za zdravstvene storitve pa so daleč v ospredju stroški za bolnišnično zdravstveno varstvo (49,1%), medtem ko je delež osnovne zdravstvene dejavnosti v teh odhodkih 24,1%. V letu 1984 so bile na združeno delo prenešene nekatere pravice, ki so si jih delavci prej zagotavljali v zdravstveni skupnosti. To so nadomestila osebnih dohodkov ob začasni zadržanosti z dela zaradi bolezni in poškodb in stroški zdravstvenih storitev v zvezi z nesrečami pri delu in poklicnimi boleznimi. Namen tega prenosa je predvsem večji vpliv organizacij združenega dela na višino bolniškega staleža, ki je v občini po podatkih za leto 1983 nad regijskim in republiškim poprečjem (5,5% v občini, 5,1% v regiji in 4,8% v republiki). Učinek tega prenosa bo znan konec leta 1984.

Pri financiranju zdravstvenega varstva v občini velja omeniti še vire financiranja. Med viri financiranja zavzemajo v načrtu za leto 1984 največji delež prispevki združenega dela in delovnih ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost (88,7%), sledijo medobčinska solidarnost (8,7%) in prispevki od kmetijske dejavnosti (2,1%), ter drugi prispevki (0,5%). V primerjavi s preteklim letom je najbolj porasel delež medobčinske solidarnosti (lani 6,3%), kar je posledica prizadevanj v lanskem in letošnjem letu, da bi se problem solidarnosti v regiji zadovoljivo uredil. Do sredstev republiške solidarnosti pa občina Grosuplje ni upravičena.

Kljub omejenim sredstvom in stalnim likvidnostnim težavam pa je zdravstvena skupnost poslovno leto 1983 in tudi prvo polletje 1984 zaključila s pozitivnim finančnim rezultatom.

Na področju zdravstvenega varstva v občini prihaja zaradi omejenih sredstev skupne porabe do vrste problemov v zdravstvenih organizacijah. Med njimi sta zlasti očitna relativno nizki osebni dohodki zdravstvenih delavcev glede na kvalifika-

cijsko strukturo in izrabljenost opreme in osnovnih sredstev. Poprečni obračuni čistih osebnih dohodkov na delavca na področju osnovnega zdravstvenega varstva v občini so znašali v prvem polletju 1984 24.912 din. To je sicer nad poprečjem v gospodarstvu in negospodarstvu občine, vendar je pri tem treba upoštevati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, saj je v TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Grosuplje od vseh zaposlenih kar 48% delavcev z visoko in višjo strokovno izobrazbo, 37% s srednjo strokovno izobrazbo in le 15% z nižjo strokovno izobrazbo. Izrabljenost opreme je na splošno v zdravstvenih domovih v Sloveniji 71-odstotna, izrabljenost osnovnih sredstev pa 32-odstotna. Tudi širitev zdravstvenih dejavnosti je skorajda onemogočena. Le konec leta 1983 je TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Grosuplje razširil svojo dejavnost. Uvedeno je bilo namreč zdravljenje in nega bolnika na domu, kar je skladu s prizadevanji za pocenitev zdravstvenega varstva.

Vzgoja in izobraževanje

V šolskem letu 1983/84 je delovalo osemnajst šol rednega osnovnega šolanja, od katerih so štiri centralne oz. matične (Dobropolje, Grosuplje, Stična, Šentvid pri Stični), dve popolni podružnični šoli z vsemi osmimi razredi (Šmarje Sap in Višnja gora), ostalih dvanajst so podružnične šole z učenci od 1. do 4. razreda. Poleg redne osnovne šole pa deluje v sklopu Osnovne šole Louis Adamič Grosuplje še šola s prilagojenim programom za učence z lažjimi motnjami v duševnem razvoju in oddelek za usposabljanje za zmerno in težje duševno prizadete otroke.

Pouk je bil na šolah organiziran v 136 oddelkih redne osnovne šole in to v 116 čistih in 20 kombiniranih oddelkih ter dveh čistih in štirih kombiniranih oddelkih za učence s prilagojenim programom. Eden slednjih oddelkov deluje v Osnovni šoli Stična (organizacijsko pa je vezan na šolo Grosuplje) in ima status eksperimentalnega oddelka, kjer so učenci pri vzgojnih predmetih vključeni v matične oddelke redne šole. V vseh matičnih šolah in popolnih podružničnih šolah poteka pouk v dveh izmenah, na vseh drugih podružničnih šolah pa je pouk enozmenny. Izjemni sta šoli v Hrastovem dolu in Ponikvah, na katerih vse štiri razrede poučuje po en učitelj in je pouk organiziran v dveh izmenah z delnimi kombinacijami.

Popolna osnovna šola deluje še v Zavodu dr. Marko Gerbec Šentvid pri Stični, v Dekliškem vzgajališču Višnja gora pa oddelki osnovne šole za odrasle.

Vseh učencev v redni osnovni šoli je bilo v šolskem letu 1983/84 3230, v šoli s prilagojenim programom 44 in v oddelku za usposabljanje 6. Na osnovnih šolah je bilo zaposlenih 184 učiteljev, 8 specialnih pedagogov in 8 delavcev šolskih svetovalnih služb.

Ob oddelkih redne osnovne šole je delovalo v minulem šolskem letu še 10 oddelkov podaljšanega bivanja, v katerega je bilo vključenih 364 učencev in to:

- Grosuplje 5 oddelkov, 102 učenca (redna OŠ) 1 oddelk, 12 učencev (pril. program)
- Šmarje 2 oddelka, 43 učencev
- Dobropolje 2 oddelka, 50 učencev.

V šolskem letu 1984/85 je na šoli Grosuplje en oddelk podaljšanega bivanja manj.

V srednjem usmerjenem izobraževanju, ki se vrši v Šolskem centru Josip Jurčič Ivančna gorica se je v preteklem šolskem letu izobraževalo v

— dveh oddelkih kovinskopredelovalne usmeritve (skrajšani program) 50 učencev

— sedmih oddelkih kovinskopredelovalne usmeritve (srednji program) 156 učencev

— petih oddelkih družboslovne usmeritve 129 učencev in

— dveh oddelkih gimnazije (zadnje leto) 50 učencev.

delovalo torej 16 oddelkov srednje šole s 385 učenci.

Na srednji šoli je poučevalo 23 redno zaposlenih učiteljev in 7 zunanjih sodelavcev.

Praktični pouk je potekal v lastnih učnih delavnicah, učilnici v DO Livar in Šolskem centru Litostroj.

Celotni program občinske izobraževalne skupnosti v letu 1984 znaša 251.935.000 din. Za delo osnovnih šol, oz. realizacijo v vzgojnoizobraževalnih programih, glasbeno šolo ter izdatkov, ki jih določa zakon (prevozi, amortizacija) se bo porabilo 199.082.000 din, za obveznosti do izobraževalne skupnosti Slovenije 1.812.000 din, za investicije 13.000.000 din, za vračilo anuitet in posojil 20.600.000 din, za obresti od kreditov 2.300.000 din, za ostale dogovorjene stroške pa 15.141.000 din.

Sredstva za investicije se ne koristijo za tekoče investicije, ampak se zbirajo za bodoče dograditve v Šmarju, v tekočem letu pa se je skrbelo le za večja vzdrževalna dela obstoječih šolskih zgradb, igrišč in modernizacij učilnic. Ta dela so obsegala: zamenjavo podov na šolah Muljava in Krka, obnovitev oken na šolah Ambros, Žalna in Podtabor, obnovitev strehe na šoli Ponikve, namestitve snegolovov na novi zgradbi šolskega centra, popravili igrišč v Šmarju in na Muljavi ter modernizacijo naravoslovne učilnice in tehnične delavnice na šoli Šentvid pri Stični.

Vpeljave bistveno novih dejavnosti v pretečenem letu ni bilo, skrb pa je bila usmerjena v izboljšanje osebnih dohodkov zaposlenih delavcev v vzgoji in izobraževanju.

Telesna kultura

Občina Grosuplje ima 40.890 m² koristne športne površine, od tega 3.285 m² pokrite športne površine in 37.605 m² odkrite športne površine. Na prebivalca občine odpade 1,61 m² koristne športne površine. Na prebivalca občine odpade 1,61 m² koristne športne površine. Ugotavljamo lahko, da se občine Grosuplje kljub pospešeni gradnji v zadnjih desetih letih še vedno uvršča med slabše opremljene občine s športnimi površinami. Vsi objekti pa so dokaj kvalitetno zgrajeni in se nikakor ne morejo primerjati z objekti, ki so bili v uporabi pred letom 1971.

Zbirnik koristne športne površine po lokalnih središčih glede na možnost uporabe:

Lokalno središče s pripadajočimi KS	Površina			Štev. preb.	m ² preb.
	skupna v m ²	pokrita v m ²	odkrita v m ²		
Grosuplje	13.237	735	12.502	11.390	1.16
Ivančna gorica	16.731	1.320	15.411	6.341	2.63
Šentvid pri Stični	2.542	70	2.472	3.202	0.79
Videm Dobropolje	5.308	680	4.628	2.799	1.89
Višnja gora	3.072	480	2.592	1.610	1.90
Skupaj	40.890	3.285	37.605	25.342	1.61

*Število prebivalcev po območjih je le približno, nekaj manjše od dejanskega števila.

V občini je 54 športnih objektov, največ je igrišč za rokomet (15).

Trenutno redno vadi in tekmuje v 33 športnih društvih cca 4.500 občanov v 18 športnih panogah.